



**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

4. Angelos substantias in totum & adæquatè spirituales esse, vera & communis scholasticorum, & Patrum sententia est.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

extremum, à quo praefertim, valde magis, quam ab alio extremo distat de huius alius natura, & nomine censeri: ut tepidum respectu calidi valde, videtur nominaturque merito frigidum, ac vinum dulce comparatum, ad mel, videitur amarum: eo enim loquendi modo quantum ab extremo, cui comparatur, distet, tantummodo significatur. Respondet secundo S. Thom. Damasceni locum interpretans, iterum q. 16. de malo art. 1. ad 7. ac rursus, quæst. vn. de spiritualibus, creat. a. 1. ad 14. creaturam omnem, etiam spiritualement, dici comparatione Dei materialem, & corpoream: quia Dei simplicitatem (qua omnis potentia physice recipitur, & perfectiua, ac perfectibilis per aliquid physice diuersum, materia, & corporum propria, adeo, excluditur) procul dubio non habet: ac proinde omnem corporis, & materialitatis vmbra etiam, & imitationem Dei simplicitas excludit, quas nulla creata substantia, quantumvis spiritualis, à se potest abicere: cum accidentia, quibus perfectiua physice possit recipere, atque ea natua potentia materiae, & corporis rationem in euitabiliter imitetur, atque inde materialis comparatione Dei (eo adhuc modo, ratione sua summa simplicitatis immaterialis, & incorporei) materialis, & corporea merito dicatur.

5. Fateor Plendo Augustinum libri de Ecclesiast. dogmatibus huius operibus inferri, Authorem c. 12. neutram hanc explicationem pati, & si omnia præter Deum corporea, & materialia, ut citati Patres agebant, esse defendat his verbis. *Creatura omnis corporea est. Angeli, & omnes caelestes virtutes corporeæ, licet non carne substantiant: ex eo enim esse credimus corporeas intellectuales creaturas, quod localiter circumscriptantur, sicut & anima humana carne clauditur.* Quæ ratio plane à Patrum præfatorum ratione est diuersa, sed, ut dixi, num. 8. notaueratque prius, S. Thom. quodlib. 12. ar. 11. & Author censura ad eius libri initium præmissæ Author eius satis catholicus non est: quare nihili eius testimonium habendum. Ratio item eius; proprietate sermonis, contemnenda est, & si enim neque Angeli extra locum determinatum sunt, neque anima extra corporis sui locum, est neque Angeli, neque anima eis locis circumscriptiue sunt, aut circumscriptantur; licet eis definitantur, atque maius occupent, spatium, terminentur: quare, & suis illis locis definitiue locentur. Quod autem eo, improprio sensu, circumscriptio localis Angelorum, pro terminatione locali accepta, ratio ex re, non sit, constat: quia sola localis circumscriptio proprie dicta, qua parti loci solum pars locati respondeat, huius arguit propriam materialitatem, & corporeitatem; non autem terminatio in loco, cui toti, & cuiusvis eius parti locatum totum responderet, ut in animo rationali nostro (cuius exemplo hic author vitur) patet. Alij demum Patres pro eadem negativa sententia inducuntur, qui Angelos animalia, siue animalia rationalia docent: quibus verbis anima, tanquam forma, & materia, seu corpore per illam informato, constare, videntur, censere. Hi vero sunt Athanasius, libro de natura commun. essentia inter Patrem, & Filium. Mag. Gregor. homil. 1. in Euangelia, ibi. *Iudas tanquam ratione, vrentibus rationale animal, id est Angelus predicare debuit.* Verum Athanas. ibi etiam expert materia rationale animal Angelum, dixit, & alibi etiam, ut cert. 4. referemus, S. etiam Gregorius expresse locis pluribus ibidem referendis.

6. Pro eorum vero locutione testimoniis citatis (& si quæ aliorum Patrum familia extiterint) responderetur. Animal rationale quandoque à Patribus idem, atque viuens ratione vrens, nec amplius, significari: qui viuens ratione, ut ens, non, nisi, in homine, qui proprie animal est, in iis, quæ ex sensibus nouimus; deprehenditur, sicut,

quia substantia, non nisi corporea, ex sensibus à nobis cognoscitur, Deum corpus dixit interdu Tertullianus, ut substantiam esse significaret: inde excusatus ab Augustino, lib. de heresi, lxxxvi. 68. & de Genesi, ad litteram, libro 10. cap. 8. & penult. & epistol. 158. Liqueat igitur ex dictis Patres primæ classis, qui Angelorum, cum mulieribus coitum docuerunt, eos partim corporeos admisisse: & illos quidem, nec numero paucos, nec alias autoritate contemnendos, ut vidimus num. 2. ex alijs vero secundæ classis, de aeternitate Angelorum corpore docuerunt Origenes Callistus, Callianus, Ioannes Thessalonic. Basil. Magnus, & Rupertus, ut constat, à num. 4. ad 7. inchoat, & præter eos, ex Patribus, nullum: ut certum, hoc monstrauius, & si autem, ea tantum ponderis habuerit, ut anceps ob inde, Bernardi etiam auctoritate, de eius veritate, aut falsitate, iudicium, ut videmus, fuerit, at vero, ab scholasticorum, quos diximus, Theologorum temporibus (Magistri, scilicet sententiarum eiusque commentariorum) hoc vsque Catholicis scriptor nullus, ei opinioni, sed aduersæ subscripsit; si excipias Caietanum in 4. Genesi, & in illud ad Ephel. 2. *Secundum principem potestatis aeris huius*, qui æreum elementum subtilius nobiliter proinde, ac sibi ignotum, corpus demonibus tribuit, ex Philologica ratione, adeo debili, ut nec solutione, nec memoria digna sit. Item Eugubinum de perenni Philopha, cap. 27. 30. & 41. Niphum, 3. de demonibus, cap. 3. Franciscum Georg. 1. problematum, c. 57. & 74. & lib. 6. cap. 310. quos referi Suarez, dist. 35. met. sect. 3. num. 9. & 1. de Angel. c. 6. n. 3.

CERTAMEN IV.

Angelos substantias in totum & adequatè spirituales esse, vera & communis scholasticorum, & Patrum sententia est.

1. **H**abet conclusio Patronos scholasticos omnes, ut diximus. Ita Magister in 2. d. 3. Ricardus, & Bonavent. ibi a. 1. q. 1. vbi Gabr. & Durand. etiam, 1. & Aureol. a. 1. Capitol. d. 9. q. 1. & 3. ad Aureol. argum. Scotus, in 2. etiam d. 1. quæ 6. int. & tota d. 2. quem tota eius schola sectatur Alexand. p. 2. q. 1. in 2. & 3. S. Th. q. 6. de potentia, a. 6. q. 1. de malo q. 1. de spiritual. creat. 2. contr. gent. c. 48. & 50 vbi Ferrar. & 1. p. quæ 50. a. 1. vbi eius commentatores omnes ad vnum, etiam Cajetan. sibi alias aduersus, Basilic. concl. 2. & 3. Zume. q. 1. concl. 3. Molin. & *Hi non obstantibus*, Valent. d. 4. q. 2. p. 1. Vazquez d. 178 c. 3. Sot. cit. locis Bubal. q. 3. dist. 1. § 10. Ioan. Protopol. dub. unico circa art. 1. citatum Arriaga, 1. in 1. p. tract. de Angel. d. 3. sect. 2. Quirós t. & tr. simili d. 1. sect. 1. & vno verbo scholastici reliqui vbi vis se, non disputatio solum, sed occasio dedit, vel obiter asserunt, vel supponunt, vel ex instituto non asserunt, tantum sed confirmant, atque oppositam sententiam temerariæ, ut minimum, notant cum Cano 5. de locis fin. quæ 4. quo autem iure & scholasticorum omnium irreuerentia, nullo firmo fundamento ab ea sententia tentata, Patrumque (qui mala loci illius Genesi, intelligentia, ut mox videbimus decepti non aberrarunt,) fere omnium autoritate posita, atque vigentioribus etiam alijs facile apparebit.

2. Primo igitur totalem Angelorum spiritualitatem, omnimodamque incorporeitatem docuit Aristotel. 12. met. c. 67. & 8. docens intelligentias ab omni materia, & magnitudine separatas, quem Discipuli, & philosophi plures sectati sunt. sed naturæ Angelicæ scrutator profundior Dionys. Areop. c. 4. de diuin. nominib. clarius. *Vitam habent immortalem, & immemorabilem, à corruptione carentes, morte, & materia, & generatione mundi exstantes,*

Et ab instabili & fluxa, & aliquando aliter ferente, variatione eleuata: & sicut incorporeales, & immateriales intelliguntur & sicut mentes supermundane intelligunt. Infra post capitis med. corpus non esse animæ peccati causam, sic probat. Quoniam autem, neque malitia causa est anima corpus, manifestum est, ex eo, quod potest, & sine corpore malitia esse: sicut in Demonibus c. 7. ab omni materia multitudine, & admixtione soluta, ac libera mentes, sine materia aquilæ & de celesti Hierarch. c. 1. & 2. & plures Angelos corporis, figuræ, ac materia experies esse ait. Irenæus lib. 2. c. 54. gnosticonum errorem de demiurgo seu opifice rerum, quem Dominum animale, siue corpore animato, & corporeum subinde, ac materialem absolute dicebant, confutat: quia Angelis, (& ipsi gnostici, qui se spirituales absolute creaturas putabant) ignobilior, & imperfectior foret, ac proinde, fieri à demiurgo, non possent: neque hic omnium opifex esse visibilium, scilicet, & inuisibilium, posset: ut Deus eorum, omnium opifex, ab scriptura dicitur. Ne vero inuisibilium, nomine corporeas substantias subtiliores, quam, ut videantur, viderique à nobis queant (puta aëreas, vel etiam tenuiores) ab Irenæo intelligi putet, ait: ab Gnosticis dici non posse à Deo demiurgo, sed hominum opifice, facta esse materialia (que eadem visibilia dixerat) ut puta calum (quod vtrique, eo sensu inuisibile à nobis est: & uniuersum, qui intra eum constituitur mundum: non autem illa, que super calum sunt (inuisibilia dixerat) ut puta principia, Potestates, Angeli, Archangeli, Dominationes. Cum aduersus ipsos gnosticos demiurgus, omniumque opifex non esset, neque omnium visibilium, & inuisibilium, que supra celos spiritualium factor contra scripturam, Athanas. de naturali communione Patris, & titulo de Angelis, ita Angelum definit. Animal rationale materia experis, hymnis dicendum apium, atque immortale, & lib. seu tract. de definitionibus, Quid dicitur idioma à affectus, & passionibus Angelis, negat: utique corporeas, & materiales, ac subinde, corpus, & materialis: siquidem spirituales affectus, & passionibus negari illis non possunt.

3. Nazianzen. orat. 2. de Theologia, ut ostendat Dei aprium sermonem esse difficultum, argumento, à minori ad maius, ex difficultate recte de Angelica natura locutionis confirmamus verius fin. ait. Ne hanc quidem, tametsi, corporis experiem, incorporeo modo cernere possumus, quippe, que ignis, ac spiritus appelleretur, aut efficiatur (à Deo iuxta Psalmistam,) ut sic, nobis innotescat, cum corpore ministerij, & ignis imitar illam cogitamus, & infra, sed sunt sane illi, incorporei, ut quam maxime ad hoc accedant: videsne, quam circa huiusmodi sermonem astuamus. Postremam vero disunctionis partem permittit, non concedit: quia ea, admissa videntur probat summam idonei sermonis de Deo purissimo spiritu, & prorsus perfectissime incorporeo difficultatem: siquidem, et si spiritualitatem Angelus, & incorporeitatem absolute talem longe, quæ Diuina imperfectiorem, non habeat, sed, ad eam solum proximè accedat, in eius sermone, astuamus. Item orat. 2. de Paschate ait. Deum primo Angelos, celestes spiritus cogitasse, atque ita secundi splendore procreati sunt, primi splendore administrari, siue spiritus intelligibiles, siue ignem, quasi immaterialium, & incorporeum siue aliam quandam naturam proximè ad eas, quas diximus, accedentem eos existimare oportet. Quibus primo loco suam sententiam de eorum natura posuit. Dum spiritus intelligibiles, id est intellectuales appellat. Secundo etiam loco siue ignem quasi immaterialium, & incorporeum: quasi enim illud ignem, non autem immaterialium, & incorporeum afficit, sed Psalmi verba similitudinarie solum intelligenda declarat: ut non ignis, siue ignea proprie ob Psalmi verba, natura Angelica intelligatur, ac subinde materialis, sed immaterialis potius, & incorporea, iuxta Damasceni subiiciendam, postea verborum Psalmi interpretationem: postrema vero verba, siue aliam quandam & nequam disunctionem sentientis, quoad spiritualitatem

de natura Angelorum sunt, sed solum, quoad institutum propositum, ut in primo testimonio diximus, & carmine, in laud. Virginie, sub init. de Angelorum natura cecinit.

Leuius nil namque est mentibus illis, Pneumata sunt etenim, infra. Huius mens, & simplex natura, quibus Pneumata, mentes, & simplices mentes Angelos esse docet, & quibus nil, aliqua ex parte adhuc, corporeum, nec pure spiritum, significatum vnquam fuit. Imo dum simplicem mentem Angelum vocat, non solum compositionem ex spiritu, & corpore, seu materia, sed omnem aliam spirituales partibus compositionem ab eis reiecit.

4. Epiphani. Hæresi 26. apud Valentiam ubi proxime. Demon spiritus est incorporeus, & post med. Multa est stultitia eorum (gnosticonum) qui talia dicunt (Demones factum in vtro concipere) si enim Demon à corporibus assumit, ac concipit, non amplius est spiritus, sed corpus. Tametsi spiritum constare, ut patet, dicatur: sicut nos, quia altera parte suscepta, nempe corpore, constamus, supponit autem, quod cert. vlt. videbimus: nempe corporeum semen emitti, nec recipi ad factum ab aliquo posse, quod saltem aliqua parte sui corporeum non sit. Nylsenus de vita Moysis ante med. verus sermo ad nos vlt. que descendit: Angelos, qui natura incorporei sunt, in administrum, cuique custodem constitutum fuisse, orat. 4. de oratione Dominica, omnis creatura rationalis partim, in incorpoream, partim in corpoream naturam diuisa est. Est autem Angelica quidem, incorporea; altera vero species, (corporea scilicet, rationalis natura) nos homines sumus. Atque illa quidem, incorporea, cum sit, sola mente comprehenditur, ut quæ nimium à grauante corpore remota, atque siuata sit. Non valet, postremis his verbis solum corpus grauians nostrum negare voluisse non autem, subtilius, ut aëreum. Vel leuius: cum præsertim moneat ibi se. De hoc dura venientis, ac proinde suo ad terram vergente corpore loquar, si enim sola mente comprehenditur, idem, quod continetur, valeat, huius solum meminit, quia rationale viuens corpore tali tantummodo constare posse, non autem alio aëreo, vel subtiliori organo carente, merito putauit: quo negato Angelis, omne illis corpus negauit, ut bene Bubalus citat. difficult. 1. §. 7. verba ista sunt, tametsi, non genuine, ad textum; in quo sola mente comprehenditur non significat continetur, sed perfecte à nobis cognoscitur: id, quod bene infert Nylsenus, ex eo, quod incorporeus Angelus absolute sit, ac subinde à graui nostro corpore (quo terrena tantum, & terrenorum cognitionem perfectam, & in se ipsis habere possumus) non solum re, sed cognitione seu iunctus remouetur sit: Addit autem se de hoc corpore, pondere suo ad terrenam, vergente loqui; ne à nobis, & si corporeis absolute gloriæ tamen dotibus, & prærogatiua cognoscendi independentem à sensibus, & phantasmatis corporeis cognosci in se perfecte, nec corporeorum ad instar, Angelos (quos spiritus putos, & prorsus incorporeos dixerat) negasse videretur. Theodoretus, Epitom. diuinor. deceptor. c. de Angelis init. Angelos autem, nec, ut Græcorum Poeta, & Philosophi in Deos referimus: nec in masculinum, & femininum sexum incorpoream naturam distinguimus. Cuius rationem subdit tubiniferus, quia immortalis natura, superflua est generis diuisione, & plura cert. vlt. recitanda, & lib. 3. de curat. græcanicar. affection. quot millia eorum spirituum ab initio esse sanxit, tot repente simul produxit & qui ut immortales propagatione non indigent, ita incorporei commixtionem non patiuntur?

5. Eusebius Cæsar. 4. demonstrat. Euang. c. 1. cum Deus vellet diuitiarum suarum thesauros plurius impartiri, essetque iam iam omnem rationalem creaturam in lucem producturus incorporeas videlicet, atque intellectuales diuinas potestates, Angelos, Archangelos materia experies, & ex omni parte puros spiritus produxit. Ex quibus, adeo apertis, constat Eusebium aliter non ex sua sententia, sed Plutarcho alibi locutum, ut dixi, cert. 2. n. 2. consonant vero

recitata his, quæ dixerat, lib. 3. c. 5. *ex decretis illius saluatoris accepimus esse quasdam post supremum Deum potestates natura incorporeas intelligentes rationales; & Cyril. Alex. 4 in Ioan. c. 10. furoris penitus plenum est Angelos, qui natura incorporei sunt, rudiori vii alimento putare. Patet, quia spiritus sunt, naturaque intellectus.* Chryl. homil. 22. in Genes. inferius, contra primæ classis aduersarios recitandus, crassa & nostra corpora Angelis abesse probat, quia, vniuersim incorporei sunt; & in caput 6. Iſai. Seraphini dicuntur virtutes incorporeæ superæ illius, ac numerosissimæ multitudinis, & tom. 5. homil. 2. de incomprehensib. Dei natura, post med. Adde sedes, Dominationes, Potestates, Principatus, cæsus incorporeos virtutum: & Magn. Gregor. 4. Dialogor. c. 29. vbi Petro Diacono dubitanti nimium de illius sententia, quod incorporeus noster animus teneri possit, igne corporeo, vt, eo crucietur, sicut tenetur, corpore, vt illud viuificet, ita eam probat, dic quæso te apostatas; spiritus celestis gloria delectus esse corporeos, an incorporeos suspicaris? cui ex se quidem, et in Petri persona respondet. Quis sanum sapiens esse spiritus corporeos dixerit? Ac inde concludit, si igitur Diabolus, eiusque Angelus, cum sint incorporei, corporeo igne cruciandi &c. & 4. moral. in Iob. c. 9. vbi duas ad intelligendum se creaturas fecerat (Deus) Angelicam videlicet, & humanam, sed una tegmen carnis habuit, alia vero nihil infirmum de corpore gestauit. Angelus namque solummodo spiritus, homo vero, & spiritus est, & caro. Multus in eam sententiam cæterisque Patribus amplior, & minutior fuit. Damascen. 2. de fide, c. 3. *Ipe Angelorum opifex, & procreator, vt qui eos, ex nihilo in ortum produxerit (ecce materia omnis, ex qua, producantur, & consent, exclusionem, quam apertius continuo tradit atque ad suam imaginem effecerit naturam corporis experitem, velut spiritum quandam, aut ignem materia vacantem: quem admodum ait David, qui facit Angelos suos spiritus. Quibus Nanzianzen temperamentum, ad verba hæc Psalmi adiunxit, & cum eodem subiungit statim ignem dici. Ob leuitatem, ardorem, feruorem, maximam penetrabilitatem, & acrimoniam: illudque indicans, eos ad supra ferri, atque ab omni rerum, cum materia coniunctarum, cogitatione puros, ac secretos esse: infra, iam vero, cum mentes sint, in eiusmodi quoque locis sunt; quæ mente, ac ratione intelliguntur, non quod corporeo modo circumscribantur. Neque enim quantum ad naturam attinet figurantur, nec tribus dimensio tribus constant, inferius. Quamquam autem illi, vt corporis expertes, atque a boni corporea perpeſſione liberi, nobis superiores sunt, non tamen, vt nulla in eis perpeſſio: id enim soli Deo peculiare est.*

5. Hilar. 8. de Trinit. versus fin. ex eo quod verbum imago Dei inuisibilis sit, probat incorpoream imaginem Dei esse, quia inuisibilis est si circumscribunt, inquit, hunc spiritum (Christum, seu Christum, quia spiritus est) formali & corporali modo, non erit inuisibilis Dei imago corporea. Id est, quæ eo modo corporea sanè erit, inibi autem in inuisibilibus Angelos recenset dicens, ex Apostolo. In ipso constituta sunt omnia in cælis, & in terra visibilia, & inuisibilia, siue Throni, siue Principatus, siue Potestates, siue Dominationes. Ergo & eos incorporeos, ac modo corporeo incircumscribibilis censet. Hieron. ep. 39. ad Auitum multipliciter errorem Origenis, de transmigratione Pythagorica animarum in corpora, & Angelorum malorum alia, quam docuit, simili, confutans, Angelos puros spiritus, & incorporeos constanter, sæpe, & semper affirmat. Hæc referre sit factis. Si quis autem potuerit ostendere incorpoream, rationabilemque naturam (Angelicam,) cum expoliauerit se corpore, vivere per semetipsam &c. & post epistol. medium, queritur virum, & tunc futura sint corpora, (redactio iuxta Origen. in nihilum corpore omni.) An sine corporeus aliquando viuendum sit, cum redacta, in nihilum fuerint, & incorporeum, vita incorporealis esse credenda sit? & pluries ibidem spiritus incorporeales esse supponit. Anastasius Sy-

naïta, tamen tement, & contra Patrum reliquorum sententiam lib. quæstionum in scripturam titulo, ex Theodoro de dubiis scriptura apud tom. 1. Biblioth. veterum Patrum animam nostram in eo, quod videlicet non est, Dei imaginem esse neget, probat autem, quia aliàs Dei imagines magis vocarentur Angeli, & omnis natura incorporea, quæ sint omnis libera à corpore, & mixtum: non habent, quod est spectabile. Sophronius Hierosol. Præful. t. 2. Biblioth. initio eccl. comij Archangelorum. O diuini, materia quæ exparet Dei exercitus? O mentes, rationeque prædita intelligentia: & inferiusculæ. Vos estis, qui propter incensam stabilitatem, corporeaque concretione vacillatam, & Ambrosius commentario (si eius sit) in epistol. Pauli non semel idem docet. Ad id Hebræor. 1. & ad Angelos quidem dicit, ad omnes caelestes virtutes, & ministros dici ait, quia Angeli nomen officij, & ministerij est, non nature. Qui enim semper sunt spiritus, sed non semper Angeli vocari possunt. Et ad id. ad Ephes. Secundum Principem potestatem aëris huius ait: vt ostendat, quia hanc partem sibi vjant, ad exercendam dominationem, alius enim aër, alius Princeps: sed quia in mundo, vel in aëre dominatur, spiritus aëris appellatur. Rem tamen spiritus, qui aër est, non sit, sed aëre etiam corpore, spiritus cætes, & prorsus incorporeus, & 7. in Luc. flores plorantes, quam Salomon, in gloria sua vestitus, Angelos intelligit: quia hic infirmitatem corpora natura veluti virtute, quadam mentis adoperam, operam gloria vestiebat, Angeli vero, quorum natura diuina, experimant iniuria corporalis, recte licet maximo vore, consideratione tamen nostra iniuria profumatur. Augustinus tamen alicubi de Angelorum ex anima, & corpore subtili compositione dubitasse videtur, vel potius quæstionis decisionem tunc omiserit, tamquam 1. retract. c. 1. ait, Angelorum sanctitatem nomen conuenientiam creaturam spirituales, in Dei seruitute, atque occulto ministerio institutam nunc appellamus, sed spiritus Angelicos, sancta scriptura, nomen animarum, significare non solet, c. 16. in scriptura factus animas dictas esse Angelorum, aut non omnia, aut non possit facile reperiri. Quare esse Angelos spiritus natura sua partiales, seu partes corporibus, tanquam comparibus, Angelos, sicut nos, anima nostra, spirituales constituentes, Augustinus reiectat: vocemque possit absolute illos spiritus, & spirituales absolute, creaturas negat, si in illar nostra anima (spirituali) & corpore constarent; etiam spirituales, & spiritus relativi, seu comparatione ad pure corpora discreterent; alioqui, etiam modo animam nostram spiritum ad Augustino, dici tamen corporis aliquid contineret, abominabilissimo esset admittendum, & c. 26. retractat quod dixerat, q. 47. ex libro octoginta tritum quæstionum: nempe lucidissima, & ætherea corpora, relictum hominum corporibus similia Angelos habere, & 15. de ciuit. c. 23. init. quæstionem proponens. Virum possint Angeli, cum spiritus sint, corporaliter esse cum feminis? Angelos spiritus simpliciter, & absolute naturæ sua esse supponit, & probat illud ex Plat. 107. qui facit Angelos suos spiritus. Sicut citato loco in epist. ad Hebræ. Hilarius Didymus Cyrill. Hierosol. & Patres alij, & Psalmi verba interpretantur recitanti cet. sequente, quorum proinde verba, nunc omitto.

CERTAMEN V.

Absolute spiritualitatis & incorporeitatis omnino Angelorum probationes anteriores, vbi de eius certitudine.

Adem veritas ulterius probatur ex scriptura, & Patribus, à quibus spiritualis, & spiritus absolute, & simpliciter, natura Angelica asseritur; cum tamen homo, etiam spirituali animo constet, quia tamen, altera parte materiali, & corporea eius natura con-